

zákona byly předepsány pro dědickou smlouvu forma písemná a zároveň i náležitosti posledního pořízení. Podle tohoto předpisu bylo třeba svědků pro poslední pořízení kvalifikovaných (§ 591 a násl. obč. zák.). Ale podle zákona ze dne 25. července 1871 čís. 76 ř. zák. byla nařízena pro dědické smlouvy forma notářského spisu, ježto dědická smlouva se pokládá za smlouvu svatební. Formu dědické smlouvy a kvalitu svědků upravil notářský řád samostatně. V § 56 notářského řádu se ustanovuje, že dvou svědků je potřebí i při sepsání dědické smlouvy. Zákon patrně chtěl nahraditi náležitost tří svědků závěti novou formou, podle níž notářský spis sepíše notář a podpíše jej dva svědci. Ustanovuje-li zákon v § 67 not. řádu, že musí býti zachovány i zvláštní předpisy občanského zákona, které podmiňují platnost posledního pořízení, není tím patrně míněna forma spolupodpisu notáře, nýbrž jiné formální náležitosti závěti. Ani občanský zákon ani notářský řád nenařídil, by doložku podle § 579 obč. zák. připojil k svému podpisu i notář. Tuto náležitost stanovil zákon jen pro svědky. Notář vystupující při sepsání posledního pořízení nebo dědické smlouvy není jen svědkem aktu, nevystupuje jako svědek poslední vůle nebo svědek aktu, nýbrž jako jeho upravovatel a zřizovatel listiny, podobně jako soudce a zapisovatel nevystupují při sepsání soudního ústního posledního pořízení podle §§ 587 a 588 obč. zák. jen jako svědci. Notářský řád předpisuje notáři v § 68 not. řádu, jak má spis podepsati (s pečeti). Z toho jest zřejmo, že podpis druhého notáře s pečeti podle § 68 h) not. řádu nahrazuje podpis dvou svědků i bez doložky, že podpisuje jako svědek, a že ustanovení § 67 not. řádu o zachování předpisů občanského zákoníka pro platné poslední pořízení nevztahují se na způsob, jak notář podepíše notářský spis, ježto je to zvlášť upraveno samým notářským řádem a tato úprava měla patrně nahraditi předpis § 579 obč. zák. při podpisu tří svědků. Rozhodnutí nejvyššího soudu uvedená v dovolacím rekursu nedopadají na souzený případ, poněvadž se tam neřeší otázka potřeby doložky podle § 579 obč. zák. při podpisu notáře, nýbrž otázka platnosti posledního pořízení při nedostatku oné doložky při podpisu svědků. Jest tedy dědická smlouva, které se dovolává pozůstalý manžel, platná. Jí však je platně pořízeno jen o třech čtvrtinách pozůstalosti (§ 1253 obč. zák.). Pozůstalý manžel přihlásivši se k celé pozůstalosti z dědické smlouvy, vykázal silnější dědický titul jen ohledně tří čtvrtin pozůstalosti a popřít žalobou jeho dědické právo k těmto třem čtvrtinám mají rodiče zůstavitelky, ježto se opírají v tom směru o slabší důvod dědický, o zákon. Pokud však jde o čtvrtinu pozůstalosti, o níž nebylo dědickou smlouvou platně pořízeno, nevykazuje dědická smlouva pro pozůstalého manžela silnější dědický důvod než zákon a, chce-li pozůstalý manžel upřít dědické právo rodičům zůstavitelky, kteří se opírají o zákon, jest na něm, aby se žalobou domáhal uznání svého dědického práva i na zbývajících čtvrtinu.

Čís. 10748.

K povolení zajišťovací exekuce pro výživné podle § 372 ex. ř. nestačí, domáhal-li se vymáhající věřitel, žádaje o povolení exekuce k za-

jištění výživného, současně exekuce uhražovací pro dospělé výživné, neplatilo-li v době navrhované a povolené exekuce ještě ustanovení § 6 zákona ze dne 16. prosince 1930, čís. 4 sb. z. a n. na rok 1931.

(Rozh. ze dne 2. května 1931, R I 318/31.)

Soud prvního stoli ce vyhověl návrhu vymáhajícího věřitele, by mu byla povolena exekuce k zajištění nároku na poskytování výživného od 16. prosince 1930 do 15. prosince 1931. Rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle § 372 ex. ř. lze k zajištění nároků na poskytování výživy povolit k návrhu výkon exekučních úkonů, musila-li již jednou býti vedena exekuce proti dlužníkovi k vydobytí dospělých splátek výživného. Může tedy tato exekuce zajišťovací býti povolena jen, následuje-li po exekuci k vydobytí dospělého nároku na výživné již jednou povolené. Že by uhražovací exekuce předcházela návrhu na zajišťovací exekuci, strana vymáhající netvrdí. Skutečnost, že se strana vymáhající současně domáhá exekuce uhražovací pro dospělé výživné, nedostačuje (viz také rozhodnutí čís. 8008 sbírky n. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud vyslovil v napadeném usnesení, že nestačí pro povolení zajišťovací exekuce pro výživné podle § 372 ex. ř., domáhal-li se vymáhající věřitel, žádaje o povolení exekuce k zajištění výživného, současně exekuce uhražovací pro dospělé výživné. Názor ten se kryje se zásadou vyslovenou nejvyšším soudem již v rozhodnutí čís. 8008 sb. n. s. a stěžovatel napadá jej neprávem jako nesprávný, jde-li, jak jest ze spisů patrné, o první návrh na povolení uhražovací exekuce. Od názoru toho nemá nejvyšší soud příčinu se uchýliti v tomto případě ani přes ustanovení § 6 zákona ze dne 16. prosince 1930 čís. 4/1931 sb. zák. a n., ježto ustanovení zákona toho neplatilo ještě v době navrhované a prvním soudem povolené exekuce, která jest pro posouzení věci rozhodná, a proto se také stěžovatel dovolává neprávem tohoto ustanovení zákona.

Čís. 10749.

Otázku, zda postup pohledávky mezi manželi vyžaduje formy notářského spisu, jest posuzovati podle základního právního jednání, jež bylo právním důvodem postupu.

Manžel není povinen, by manželce právním jednáním mezi živými poskytl nebo zabezpečil vdovské zaopatření. Učinil-li tak přece, šlo o darování.

Při postupu pohledávek z právního důvodu darování lze shledati darování se skutečným odevzdáním v tom, že se stalo odevzdání postupní